

Bijlagen 1 Wat is digitale toegankelijkheid?

Ieder mens heeft het recht om te leven als ieder ander en mee te doen in de maatschappij. Gebruik maken van de mogelijkheden die het internet, computers en smartphones ons bieden hoort daarbij. Daar moeten we rekening mee houden. Daarom is het belangrijk dat digitale dienstverlening toegankelijk is voor iedereen.

Wettelijk kader

Sinds 1 juli 2018 is het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid (BDTO) overheid van kracht. Het BDTO schrijft voor dat:

1. Overheidsinstanties moeten werken aan toegankelijker websites en apps, uiteindelijk moeten deze voldoen aan de verplichte standaard WCAG 2.1 AA.
2. Overheidsinstanties zich verantwoorden over de digitale toegankelijkheid door middel van een toegankelijkheidsverklaring per website of app. Het model voor deze verklaring is voorgeschreven.

Wat is verplicht?

In het Besluit digitale toegankelijkheid overheid (BDTO), vastgesteld op 1 juli 2018, is bepaald dat overheidsinstanties moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen.

Ingangsdata:

- 23 september 2019 voor websites gepubliceerd na 23 september 2018
- 23 september 2020 voor alle websites, extranetten, interne websites en via een browser benaderbare applicaties, pdf-bestanden
- 23 juni 2021 voor apps

Voor wie is het verplicht?

Het BDTO geldt voor alle overheidsinstanties:

- Staats-, regionale of lokale overheidsinstanties
- Publiekrechtelijke instellingen
- Samenwerkingsverbanden: Het gaat om samenwerkingsverbanden die opgericht zijn om te voorzien in behoeften van algemeen belang en die niet industrieel of commercieel van aard zijn.

Toezichthouder

Gemeenten zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor naleving van het Besluit DTO. Het college van burgemeester en wethouders (B&W) legt verantwoording af over de uitvoering van taken aan de gemeenteraad. De gemeenteraad beoordeelt of de gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen in het BDTO.

Met de informatie uit de [toegankelijkheidsverklaringen](#) en het verantwoordingsverslag wordt de gemeenteraad geïnformeerd door middel van een verantwoordingsverslag. Het verantwoordingsverslag wordt één keer per jaar opgesteld. Dit sluit aan dat de toegankelijkheidsverklaringen minimaal één keer per jaar geüpdatet worden. Door de verklaringen te vergelijken met eerdere verklaringen is het mogelijk om vast te stellen of de toegankelijkheid in de afgelopen verantwoordingsperiode is verbeterd. Dit is van belang om te kunnen bepalen of er wordt voldaan aan de wettelijke verplichting. Het verantwoordingsverslag is als het ware een korte samenvatting van de belangrijkste conclusies die getrokken kunnen worden op basis van de informatie in de openbaar beschikbare toegankelijkheidsverklaringen, ook te vinden op de [website](#). In de toekomst zal dit verslag ook benut worden voor het informeren van de interbestuurlijke toezichthouder. De VNG voert hierover de gesprekken met het ministerie van BZK.

Gerelateerde Wetgeving en beleid

Naast de Wet Digitale Toegankelijk overheid is er ook de Wet Gelijke Behandeling voor mensen met een handicap of chronische ziekte (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/rechten-van-mensen-met-een-handicap/gelijke-behandeling-mensen-met-beperking-of-chronische-ziekte>). Deze wet stelt dat mensen gelijk behandeld moeten worden, ook digitaal. De wet geldt voor onderwijs, arbeid, vervoer, goederen en diensten. Deze laatste wet zorgt er ook voor dat commerciële partijen moeten zorgen voor een website die voor iedereen bruikbaar is.

Voor wie geldt de wet niet?

- NGO's, (niet-gouvernementele organisatie), zolang zij geen diensten verlenen in opdracht van overheidsorganisaties;
- geprivatiseerde of private sectoren als vervoer, gas, water en post;
- de gezondheidszorg (voor zover deze instellingen geen publiekrechtelijke organisaties zijn);
- kinderdagverblijven, crèches en scholen. Let op: deze organisaties moeten hun essentiële online administratieve functies wél toegankelijk maken. Dat gaat bijvoorbeeld over het digitaal kunnen aanmelden van een leerling.

Wanneer voldoet een website of app?

In de toegankelijkheidsverklaringen staat in hoeverre de website al aan de toegankelijkheidseisen voldoet en welke maatregelen er genomen zijn om de digitale toegankelijkheid te borgen. De volgende statussen kunnen van toepassing zijn:

- Voldoet volledig (A)
De onderzoeksresultaten voldoen aan de toegankelijkheidsstandaard WCAG 2.1 AA.
- Voldoet gedeeltelijk (B)
De onderzoeksresultaten zijn bekend, maar er zijn nog fouten. De afwijkingen van WCAG 2.1 AA hebben gevolgen voor mensen met een functiebeperkingen. Maatregelen, alternatieven en een planning zijn in gang gezet om het domein te laten voldoen aan de richtlijnen.
- Eerste maatregelen genomen (C)
Het toegankelijkheidsonderzoek is gepland, maar nog niet uitgevoerd.
- Voldoet niet (D)
Er zijn geen onderzoeksresultaten bekend en gepland.
- Niet-naleving (E)
De organisatie heeft nog helemaal geen stappen ondernomen en voldoet niet aan de wettelijke verplichting.

Status	A	B	C	D	E
Is er een verklaring?	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
Is er compleet en goed onderzoek dat minder oud is dan 3 jaar?	Ja	Ja	Nee	Nee	Niet bekend
Aan hoeveel eisen voldoet site/app?	Alle 50	Minder dan 50	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend
Binnen 6 maanden onderzoek gepland?	Niet nodig, onderzoek is maximaal 3 jaar geldig	Niet nodig, onderzoek is maximaal 3 jaar geldig	Ja	Nee	Niet bekend
Voldoet aan wet?	Ja	Ja, als maatregelen zijn beschreven en er elk jaar verbetering is	Ja, maximaal 6 maanden vanaf publicatie verklaring	Nee	Nee

*Uitleg van bovenstaand schema: Overzicht van de diverse acties bij een status. Bijvoorbeeld is er een verklaring nodig bij status A t/m E. Is er een compleet onderzoek dat minder oud is dan 3 jaar? Bij status C is dit dus niet het geval, bij status A en B wel. Aan hoeveel eisen voldoet de website bij een bepaalde status. Bij A is dit 50 en bij C is dit niet bekend. Of er binnen 6 maanden onderzoek plaatsvindt. Bij B is dit niet nodig, onderzoek is maximaal 3 jaar geldig, bij D is het antwoord Nee. En of het domein voldoet aan de wet. Bij A is het Ja, bij C is het maximaal 6 maanden vanaf publicatie van de verklaring.

Uitzonderingen

Sommige inhoud van websites en apps valt niet onder de wet. Dit betekent dat we deze inhoud niet verplicht volledig toegankelijk hoeven te maken. We proberen wel om de inhoud zo toegankelijk mogelijk aan te bieden. Het volgende is uitgesloten:

1. Uitzonderingen voor inhoud van vóór een bepaalde datum
 - a. Kantoorbestanden van vóór 23 september 2018, tenzij nodig voor actief proces
 - b. Audio en video van vóór 23 september 2020
 - c. Afgeschermd inhoud van vóór 23 september 2019, tot website wordt herzien
 - d. Archieven, die niet aangepast zijn na 23 september 2019
2. Live uitgezonden audio en video
3. Online kaarten en karteringsdiensten
 - a. Kaarten voor navigatiedoeleinde om een route te bepalen. Hierbij is toegankelijkheid verplicht
 - b. Kaart om geografie te beschrijven. Hierbij is toegankelijkheid gewenst, maar niet verplicht. Biedt altijd een alternatief
4. Van derden afkomstige content
5. Reproducties van stukken uit erfgoedcollecties

Onevenredige last

Er bestaat een mogelijkheid om niet aan de toegankelijkheidseis te voldoen. Dit heet een onevenredige last. Dit houdt in dat het voordeel voor personen met een beperking niet opweegt tegen de kosten en de moeite die moet worden gedaan aan de oplossing toegankelijk te maken. Het ontbreken van prioriteit, tijd of kennis bij een overheidsorganisatie zijn geen geldige redenen om iets niet toegankelijk te maken. Claim je onevenredige last? Dan moet je één of meer toegankelijke alternatieven bieden. Er wordt in Ridderkerk tot op heden nog geen gebruik gemaakt van deze claim.